

'Ata 20 Nisan'da mı doğdu?'

Rifat N. Bali kitabının kapağında Atatürk'ün Savarona'da çekilmiş bir fotoğrafını kullandı.

Rifat N. Bali Savarona: Atatürk'e Son Armağan

Savarona yatının satın alınmasıyla ilgili olarak Amerikan Milli Arşivleri'nde yer alan belgede "Türk yetkilileri, gemiyi Atatürk'e doğum günü olan 20 Nisan'da sunmak istiyorlar" cümlesi dikkat çekiyor

Bülent GÜNAL/AHT

SON günlerde Arap zenginlerine satışı gündeme gelen Savarona yatıyla ilgili bilinmeyen birçok detay, Araştırmacı-Yazar Rifat Bali'nin 'Savarona: Atatürk'e Son Armağan' adlı kitabıyla ortaya çıktı. Önsözünde Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi, Cumhurbaşkanlığı Arşivi, Genelkurmay Başkanlığı ATESE Başkanlığı ve Amerikan Milli Arşivleri'ndeki belgelerden yararlanıldığı belirtilen kitaba göre, Savarona yatını önce Alman diktatör Adolf Hitler satın aldı. Ancak işlemler tamamlanmadığı için bu satış gerçekleşmedi.

1 MİLYON DOLAR

Atatürk, Savarona'nın satın alınmasında aracılık yapan 'Bal Mahmut' lakaplı Mahmut Baler'i ABD'ye gönderdi. Dönemin Türkiye Büyükelçisi Mehmet Münir Ertuğ'un de ABD Dışişleri

Bakanlığı'yla temas kurup Atatürk'ün Savarona'yı satın almak istediğini iletti.

Amerikan Milli Arşivleri'nde yer alan belgede, Amerikan Dışişleri Bakanlığı Yakın Şark İşleri Amiri Yardımcısı Paul Alling'le Savarona'nın avukatı Ira Campbell arasındaki görüşme tutanağı Savarona'nın satın alınış sürecindeki ilginç detayları ortaya çıkardı.

Paul Alling görüşmede nelerin konuşulduğunu şöyle anlatıyor: "Mr. Campbell, Savarona'nın satış mukavelesinin 23 Şubat 1938 günü New Jersey'de imzalandığını, satış bedelinin bir milyon dolar olduğunu, Türk Hükümeti'nin Chase National Bank nezdinde bu meblağda bir akreditif açtığını söyledi. Anlattığına göre Türk yetkilileri, muamelelerin bir an önce tamamlanmasına çok önem veriyorlar, çünkü gemiyi Atatürk'e doğum günü olan 20 Nisan'da sunmak istiyorlar."

